

ВИСВІТЛЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ ТЕМАТИКИ НА ШПАЛЬТАХ ДРУКОВАНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ВИДАННЯ «СУББОТА ПЛЮС»

Пирогова К.М., Кучер О.О.

Запорізький національний університет

У статті проаналізовано журналістські матеріали на молодіжну тематику, висвітлено провідні аспекти створення публікацій для молоді. Також досліджено специфіку ілюстрування матеріалів на молодіжну тематику. Виявлено особливості регіональної преси.

Ключові слова: жанр, регіональне видання, публікація, молодіжна тематика.

Постановка проблеми. Молодіжні та, зокрема, студентські видання формують свою аудиторію й іноді істотно впливають на її світогляд, смаки, інтереси.

Під молодіжною журналістикою розуміється поняття в журналістиці, розділ журналістської науки, що досліджує, аналізує молодіжну пресу та пресу для молоді. Оскільки на формування молодого покоління значною мірою впливає комунікація як усередині молодіжного середовища, так і між молодими людьми та соціумом, а одним із інструментів забезпечення цієї комунікації є ЗМІ, то виникає потреба вивчення молодіжної журналістики задля кращого розуміння тенденцій розвитку молодіжного середовища.

Під час дослідження проведено **аналіз останніх публікацій**, присвячених розгляду молодіжної журналістики та молодіжних видань таких вітчизняних і зарубіжних вчених-журналістикознавців: В. Іванов, В. Маргалік, О. Піскун, В. Шевченко, Ю. Ярмиш та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми обумовлене стрімкими соціальними перетвореннями у суспільстві, що створюють дедалі більшу відокремленість села і міста, що практично унеможливило самореалізацію молодих людей у невеликих населених пунктах.

Молодіжна регіональна журналістика – явище в Україні не розповсюджене й мало-досліджене. Молодіжна сторінка друкованих видань найчастіше висвітлює такі теми: психологічні (нещасливе кохання, конфлікти з батьками та вчителями тощо), молодіжні течії (часто у формі інтерв'ю з представником певної течії, але знову-таки на регіональному рівні), музичні напрями (зазвичай передрук із інтернету чи інших видань), мода і секс. Інша тематика на сторінці з'являється вкрай рідко, а, наприклад, огляд нових книг, музики, фільмів, якісь пізнавальні матеріали відсутні зовсім [2].

Доволі обмежена тематика визначає і жанрову структуру молодіжної сторінки. Найпопулярніший жанр – інтерв'ю, якому зазвичай відводиться центральне місце. Привертає увагу різноманіття підвидів цього жанру: портретне, проблемне, інформаційне, бліц-інтерв'ю. На другому місці за популярністю – есеї як проба публіцистичного пера молодих журналістів. жанром є нариси – здебільшого портретні, і лише іноді подорожні. Інші жанри майже не представлені на сторінках регіональних газет [9].

Молодіжна журналістика – це особлива галузь журналістики, і продукт її діяльності теж специфічний та не всім до смаку, проте пропонує якісні форми подачі інформації для молодіжної аудиторії. Також молодіжна журналістика розглядається як вид суспільної діяльності молоді, яка заявляє через спеціальні ЗМІ про свою точку зору, переживання, ідеї, надбання, досягнення тощо [8].

Молодіжні видання перебувають у постійній динаміці та розвитку, постійно змінюються на потребу сучасної молодіжної аудиторії, їхнім інтересам та вподобанням [3].

Серед ряду інших важливих функцій (інформаційної, соціалізації, культурної, розважальної, рекламно-довідкової) мають одну пріоритетну – виховання молодого покоління. Виконання цих функцій молодіжною пресою, дотримання певного балансу між ними – крок до успішної соціалізації молодого читача, його продуктивного діалогу зі ЗМІ протягом усього його життя [10].

Молодіжна тематика – це одна з найрозповсюдженіших тем у засобах масової інформації, яка вважається такою через свою привабливість для молоді, а значить – для широкої, активної аудиторії, через її просвітительську, виховальну функцію, а також через її актуальність для будь-якого покоління [1].

Молодіжна аудиторія – це потенційна реальна аудиторія, яка може «рости» із засобом масової інформації, тим самим гарантуючи попит на роботу редакційного колективу [7].

Головною **метою** статті є аналіз матеріалів молодіжної тематики в регіональному виданні «Суббота плюс», їх жанрова специфіка та структура, особливості ілюстрування.

Для реалізації мети потрібно розв'язати такі завдання:

- 1) Дослідити особливості написання статей для молоді;
- 2) Охарактеризувати тематику використання ілюстрацій на сторінках сучасної молодіжної преси;
- 3) Провести аналіз ілюстрування деяких матеріалів у молодіжному виданні.

Регіональні ЗМІ, як і всеукраїнські, активно висвітлюють молодіжну тематику. Щоб підтвердити практично цю думку, проаналізовано регіональне видання «Суббота плюс», взявши до уваги 13 номерів видання за січень-березень 2014 року, на предмет наявності матеріалів молодіжної тематики. Таким чином, плануємо в результаті побачити: чи дійсно молодіжна тематика висвітлюється активно у регіональних виданнях, або це стереотипне уявлення та припущення науковців.

Так, пропонуємо вам переглянути статистичні дані про кількість матеріалів, які висвітлюють молодіжну тематику в газеті «Суббота плюс» (січень-березень 2014 року).

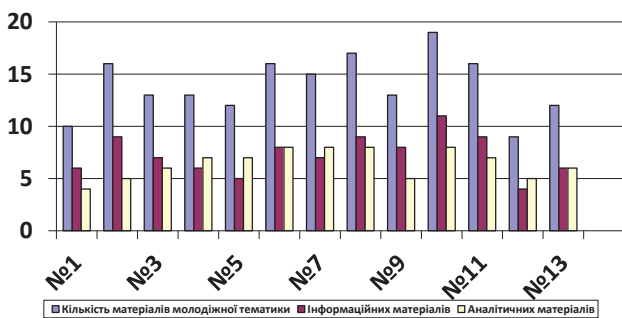
Для наглядності, пропонуємо результати нашого дослідження викласти в графічне зображення задля більш точного аналізу

Виходячи із статистичних даних, отриманих в ході дослідження, треба зазначити, що у виданні «Суббота плюс» є матеріали присвячені саме молодіжній тематиці, хоча також варто враховувати, що вона більш за все представлена в інформацій-

них жанрах і зовсім не представлена в художньо-публіцистичних.

Таблиця 1

Номер видання, №	Кількість матеріалів на молодіжну тематику
1 (724)	10 матеріалів: інформаційних – 6; аналітичних – 4
2 (725)	16 матеріалів: інформаційних – 9; аналітичних – 5
3 (726)	13 матеріалів: інформаційних – 7; аналітичних – 6
4 (727)	13 матеріалів: інформаційних – 6; аналітичних – 7
5 (728)	12 матеріалів: інформаційних – 5; аналітичних – 7
6 (729)	16 матеріалів: інформаційних – 8; аналітичних – 8
7 (730)	15 матеріалів: інформаційних – 7; аналітичних – 8
8 (731)	17 матеріалів: інформаційних – 9; аналітичних – 8
9 (732)	13 матеріалів: інформаційних – 8; аналітичних – 5
10 (733)	19 матеріалів: інформаційних – 11; аналітичних – 8
11 (734)	16 матеріалів: інформаційних – 9; аналітичних – 7
12 (735)	9 матеріалів: інформаційних – 4; аналітичних – 5
13 (736)	12 матеріалів: інформаційних – 6; аналітичних – 6

Особливу увагу треба приділити «газеті в газеті», яка розташована посередині газети – це восьми сторінковий додаток «Гвозди», матеріали якого спрямовані саме на молодь. Це, переважно, огляди заходів, які відбудуться в місті, огляд кіноновінок, останніх нових шоу-бізнесу, а також інтерв'ю або розширені замітки з міських молодіжних заходів, стаття розважального характеру на скандальну тему (нетрадиційна орієнтація, стосунки чоловіка та жінки, небезпечні місця та заняття тощо), гумористичний плакат-шарж чи плакат-колаж, а також на останній сторінці – еротичний додаток із фото історією або однією фотографією.

Крім того, у виданні є окрема сторінка з постійною рубрикою «Большая перемена», яка спрямована на комунікацію молодого, навіть, більш юного покоління, з редакцією. На цій шпальті розміщуються листи з питаннями від молоді аудиторії, слова відомих пісень, актуальні події та зізнання у коханні або вітання до друзів.

Також у газеті є постійна рубрика «Где потрапить деньги», яка розповідає про розважальні заклади харчування в місті.

Окремо варто зазначити, що видання «Суббота плюс», а саме номери газети, які аналізуємо, мають яскраву особистість – ілюстративне наповнення, яке привертає увагу молоді. Це якісні знімки з місцевих культурних подій, акцій, це фотографії еротичного спрямування, а також графічний матеріал (інформаційна графіка, жартівні плакати тощо). Крім того, «газета в газеті» має кольорове оформлення, що пояснюється тим, що цей додаток цікавить саме молодь, яка надає перевагу яскравим кольорам, а не чорно-білим.

Ми обрали декілька прикладів журналістських текстів у виданні «Суббота плюс» за січень-березень 2014 року, які висвітлюють молодіжну тематику та проаналізуємо їх.

Головний матеріал № 7 (730) – аналітична стаття «Странная форма запорожской реформы» зачіпає не лише молодіжну тему, але окремі частини присвячені молодіжній проблематиці. Так, в статті говорять про шкільну реформу, реформу в галузі освіти. Ця тема цікава як молодому поколінню школярів, студентів, так і їх батьків, адже направлена саме на виокремлення проблем, які можуть статися в найближчий час із молоддю міста Запоріжжя.

Матеріал «Страшные легенды запорожских кладбищ», розміщений в додатку «Гвозди» (газета «Суббота плюс», № 8) піднімається тема, яка зацікавить, в першу чергу, молодь. Це легенди, міфи та чутки, які стосуються кладовищ Запоріжжя та області. Так, журналісти розповідають історії, які демонструють незвичайність того чи іншого захоронення. Більш того, автори зазначають, що всі ці історії переказують саме молоді люди, які «досліджують» кладовища, особливо у нічний час. Для них – це пригода. На мою думку, матеріал може дійсно зацікавити молоде покоління, але він не виховує виховну функцію, а лише розважальну.

В цьому ж номері розміщені два яскравих інформаційних матеріали, спрямованих саме на молодь аудиторію. Це розширені замітки з елементами інформаційного інтерв'ю – «В Запоріжжє конкурируют антикафе» та «Запоріжские студенты «полюбили» Украину ради зачета».

Перший матеріал про розважальний заклад зорієнтований на молодь, тому що аудиторія закладу – саме молоді люди, але ті, що не бажають бути стандартними та хочуть вийти за рамки звичайних закладів харчування. Автор дає поради молодим людям, яке кафе обрати та чому, проводить аналіз цін на послуг, а також пропонує думки відвідувачів. На нашу думку, такий матеріал інформують молодь, більш того, аудиторіє не може отримати таку інформацію самостійно, якщо не відвідає обидва кафе.

Другий матеріал – інформаційний, хоча й з елементами аналітики. Так, автор розповідає про акцію, проведено до дня всіх закоханих, яка була спрямована показати, що кохання – це не лише «секс за валентинку», що це щось більше, а саме – кохання до Батьківщини. Акцію організував викладач КПУ. Здавалось би, цікавий інформаційний звичайний матеріал, однак автор зазначає, що студенти без бажання брали участь, не пояснювали зацікавленням мету акції, крім того, більшість зазначила, що вийшла на акцію, щоб пропустити пару чи отримати залік. Таким чином, матеріал не лише проінформовав про цікаву подію, але й спробував висвітлити проблему незацікавленості питанням моралі серед молодого покоління.

«Запоріжцы ищут приключения под землей» – це матеріал, розміщений у № 10 видання, який за ідейною характеристикою схожий на попередньо проаналізований про кладовища. В статті розпові-

дається про молодих хлопців, хобі яких – шукати таємні підземні ходи. Але в матеріалі не лише розповідається про їх захоплення, але й подаються місця, де вони це роблять, детальний опис їх пригод, а саме – як вони готуються, що із собою беруть, що можна робити, а чого не можна. Таким чином, автор дає нібито інструкцію молодому поколінню, де шукати екстрим в нашому місці. Але в матеріалі важко простежити думку, що це – небезпечно, а тому треба бути обережним. Роблячи висновок з цього матеріалу, варто зазначити, що він виконує антивиховну функцію, адже «вчить» молоде покоління, як шукати небезпечні пригоди, не думаючи про своє життя.

Цікавими матеріалами в виданні є інтерв'ю з відомими особистостями, які завітали до Запоріжжя. Журналіст редакції у № 10 поспілкувалась із відомими ілюзіоністами, братами Сафроновими. Їх історія може бути цікавою широкому загалу, але молоді – це найбільший фан-клуб братів. Але в цьому матеріалі «**Братя Сафронови разбили символ Запорозжя**» є ще одна особливість – зірки розповідають про своє становлення, як професіоналів, про те, що їм доводилось навчатись, багато працювати, не спати, а думати про кар'єру. Таким чином, на нашу думку, у молодого покоління виховується на авторитетному прикладі розуміння складнощів життя та можливості їх подолання.

Великий аналітичний матеріал «**Городская власть «добивает» запорожский бизнес**» в № 11 газети стане в нагоді молоді, яка планує відкрити свій бізнес або вже має його та стикається із проблемами. Так, журналіст розповідає про нововведення, які пропонує влада задля «покращення» роботи малого бізнесу, в той час як ці правила лише шкодять та не дають змогу нормально працювати. Авжеж, цей матеріал не лише виконує виховну та просвітительську функцію, але й, в деякій мірі, є залакувальним, адже молоде покоління після прочитання такого матеріалу може відмовитись від планування свого бізнесу та зайнятись чимось іншим. Отже, читач розуміє, що він нічого не може зробити, ні на що не впливає, а отже – треба підкоритись та лише дивуватись вчинкам владних структур.

Підводячи підсумки, варто зазначити, що проаналізовано 13 номерів регіонального друкованого видання «Суббота плюс» за січень-березень 2014 року на предмет виявлення матеріалів, які присвячені молодіжній тематиці, викривають молодіжні проблеми або спрямовані саме на молоде покоління. Крім того, окремий додаток, «газета в газеті», яка розташована по середині газети та має кольоровий вигляд друкується, переважно, для молоді. Адже в ній висвітлюються питання розважального характеру, які можуть зацікавити молоде покоління. Наприклад, стосунки, мода, екстремальний відпочинок, кіно новинки та багато іншого, що зорієнтовано та скеровано саме на запорізьку молоді.

На нашу думку, видання «Суббота плюс» сміливо можна відносити до таких, як «видання для молоді», але їх інформаційне наповнення є таким, що вони не є суто молодіжним виданням, адже багато матеріалів, які взагалі не будуть цікаві молодій аудиторії, оскільки зацікавлять більш доросле населення Запоріжжя та області. Зокрема, це політика, кримінал, сільське господарство тощо.

Висновки. Розглянувши специфічні риси молодіжної преси як нового виду видань незалежної України, дійшли висновку, що молодіжні видання перебувають у постійній динаміці та розвитку, змінюються за запитами сучасної молодіжної аудиторії, їхнім інтересам та вподобанням.

Конкуренція у сфері молодіжних видань в Україні не велика. У руках молоді та на вітринах кіосків натрапимо у кращому разі на 5–8 назв.

Отже, молодіжна сторінка друкованих видань найчастіше висвітлює такі теми: психологічні (нещасливе кохання, конфлікти з батьками та вчителями тощо), молодіжні течії (часто у формі інтерв'ю з представником певної течії, але знову-таки на регіональному рівні), музичні напрями (зазвичай передрук із інтернету чи інших видань), мода і секс. Інша тематика на сторінці з'являється вкрай рідко, а, наприклад, огляд нових книг, музики, фільмів, якісь пізнавальні матеріали відсутні зовсім.

Тож видання «Суббота плюс», яке аналізували, має всі підстави для того, щоб називатись «виданням для молоді».

Список літератури:

1. Вартанова Е. Л. Медиаэкономика зарубежных стран / Е. Л. Вартанова. – М.: Аспект Пресс, 2003. – 103 с.
2. Вайшенберг З. Новина журналістики / З. Вайшенберг. – К.: Академія Української преси. – 2004.
3. Ворошилов В. В. Журналистика / В. В. Ворошилов. – Спб.: Издательство Михайлова. – 2000.
4. Иванов В. Канали комунікації як об'єкт соціологічного дослідження [Електронний ресурс] / В. Иванов. – Режим доступу: <http://www.journlib.univ.kiev.ua>
5. Квіт С. М. Масові комунікації / С. М. Квіт. – К.: Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2006 – 97 с.
6. Конституція України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
7. Ла Рош Вальтер фон. Вступ до практичної журналістики / Ла Рош Вальтер фон. – К.: Академія Української преси. – 2004.
8. Маргалик В. Проблеми орфоєпії в молодіжних виданнях [Електронний ресурс] / В. Маргалик. – Режим доступу: [http://www - \(http://journlib.univ.kiev.ua\)](http://www - (http://journlib.univ.kiev.ua))
9. Михайлин І. Л. Основи журналістики: підручник / І. Л. Михайлин. К.: Центр навчальної літератури. – 2011.
10. Михайлов С. А. Журналистика Соединенных Штатов Америки / С. А. Михайлов. – Спб.: Издательство Михайлова. – 2004.

Пирогова К.М., Кучер А.О.

Запорожский национальный университет

ОСВЕЩЕНИЕ МОЛОДЕЖНОЙ ТЕМАТИКИ НА СТРАНИЦАХ ПЕЧАТНОГО ИЗДАНИЯ «СУББОТА ПЛЮС»

Аннотация

В статье проанализировано журналистские материалы на молодёжную тематику. Освещены основные аспекты создания публикаций для молодёжи, исследовано специфику иллюстрирования материалов на молодёжную тематику. Выделены особенности региональной прессы.

Ключевые слова: жанр, региональное издание, публикация, молодёжная тематика.

Pyrohova K.M., Kucher O.O.

Zaporizhzhya National University

FEATURES OF YOUTH THEMES ON PAGES OF REGIONAL NEWSPAPER «SUBBOTA PLUS» (СУББОТА ПЛЮС)

Summary

The article analyzes the journalistic materials on youth themes. It highlights the main aspects of the creation of publications for young people, studies the specifics of materials illustrating the theme of youth. The paper also reveals features of the regional press.

Keywords: genre, regional edition, publication, youth topics.

УДК 070.44:7:654.197(477.64-2)

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ КРАЮ НА ЗАПОРІЗЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ

Пирогова К.М., Кучер О.О.

Запорізький національний університет

В статті синтезовано наукові розробки щодо специфіки жанрів на телебаченні. Проаналізовано культурно-мистецьке життя на запорізькому телебаченні, означено провідне тематичне тло журналістських публікацій на культурну тематику. Визначено особливості підготовки матеріалів на культурно-мистецьку тематику.

Ключові слова: жанр, культура, мистецтво, тематика матеріалів.

Постановка проблеми. Телебачення, пройшовши довгий період становлення та розвитку, синтезувало найкращі риси преси, радіо та кінематографу. Телебачення стало особливим, своєрідним видом комунікації, який має змогу активно впливати на суспільну свідомість і формувати певні запити, смаки, потреби, уявлення не лише в соціально-економічній, але й в духовно-мистецькій сфері. Адже телебачення володіє максимально дієвими засобами і методами інформаційного, публіцистичного та художнього впливу на телеглядачів і стало найбільш популярним серед усіх видів мас-медіа.

Негативний імідж слабких провінційних каналів перетворився на стереотип. Проте, дослідники відзначають, що соціальна активність населення в областях сьогодні дуже висока. Мешканці регіонів воліють жити не тільки столичним життям, їх цікавлять події у власному регіоні, які стають інформаційним продуктом саме місцевого телебачення.

Незважаючи на те, що центральні канали завжди матимуть краще фінансування, а отже, і більше можливостей, однак інтерес до місцевих новин задовольнити зможуть лише місцеві ЗМІ. А тому регіональне телебачення приречене розвиватися і завойовувати свого глядача.

Аналіз останніх досліджень. В останні роки з'явилася значна кількість наукових робіт, при-

свячених тележурналістиці, серед них дослідження Р. Борецького, Т. Трачук, Г. Кузнецова, В. Лизанчука, І. Маценка, В. Миронченка які дослідили телеоретичні та практичні аспекти тележурналістики.

Специфіку телевізійної творчості в інформаційних програмах досліджували О. Юровський та В. Гоян, функціональні можливості телебачення – Є. Багіров.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми обумовлене зростаючим впливом регіонального телебачення на формування духовної свідомості аудиторії, завдяки трансляції телематеріалів на культурно-мистецьку тематику. Подібні телесюжети можуть бути присвячені історичним пам'яткам, національній культурі, традиціям, релігії, моралі.

Метою роботи є визначення особливостей висвітлення телематеріалів культурно-мистецької тематики на регіональних телеканалах, визначити особливості підготовки телематеріалів культурно-мистецької тематики на регіональному телеканалі «МТМ» та студентському телеканалі «Юніверс».

Із вторгненням телебачення в наш побут у людини з'явилося два життя, дві реальності. Перша реальність, яка дана у відчуттях: сім'я, дім, діти, робота, товариші по службі – словом, весь той емпіричний світ, в якому вона живе. Друге життя – те-